

Izhaja vsako sredo
in petek zjutraj.
Stane za celo leto 15 L
» » pol leta 8 »
» » četrt leta 4 »
Za inozemstvo
celo leto lir 40.
Na naročila brez do
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

St 8

V Gorici, v petek 27. januarja 1928

Le'o XI

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v
naprej. — List izdaja
konsorcij »Gor. Stra-
že«. — Tisk Katoliške
tiskarne v Gorici. Ri-
va Piazzetta št. 18.
Uprava in uredništvo:
ulica Mameli štev. 5.
(prej Scuole).
Telef. int. štev. 308.

„Vedetti dell' Isonzo“ v odgovor!

Ko je goriški prefekt izdal svoj ukaz proti Zadružni zvezi, je italijansko časopisje v Gorici zagnalo glasen hrup veselja in zmagoslavja. La Vedetta dell' Isonzo se širokousti, da je bila Zadružna zveza ovira vsemu gospodarskemu napredku dežele in se ustavljala »pohodu novih časov«.

»Če ne najbolj odporna, pravi Vedetta, gotovo pa najbolj sitna zapreka je bilo izkvarjeno delovanje tako zvane Zadružne zveze, najmočnejše gospodarske organizacije v deželi, ki je bila še posebnega pomena za majhno podeželsko gospodarstvo. V njej so bile združene skoraj vse posojilnice dežele, veliko število mlekarških zadrug, razne produktivne in konsumne zadruge, skupno 170 zadrug in gospodarskih društev.

S svojo obširno organizacijo, ki je zajemala najmanjše in najbolj oddaljene vasi z mrežo posojilnic, bi lahko bila Zadružna zveza in bi morala biti v soglasju z vladnimi pobudami najboljše orodje za povdvig gospodarstva posebno v hribov in največja podpora za kmete, male posestnike in male obrtnike po deželi.

Mesto tega je razdvajalni duh vodstva te ustanove spremenil Zadružno zvezo v prikrito politično organizacijo, ki je zasledovala protidržavne cilje. Tako govori »Vedetta d'Isonzo«.

Naš odgovor.

Ljudem okoli »Vedette dell' Isonzo« povemo: Slovenci smo že navajeni slišati očitek protidržavnosti in protidržavnega delovanja, zato nas pusti ta očitek popolnoma hladne. Ko nimajo naši narodni nasprotniki nobenega pametnega in stvarnega razloga več, da bi osramotili naše delo in slovenske ustanove, pa zamahnejo z umazanim obrekovanjem na nas, polni jeze in sovraštva in kričijo: Vi uganjate protidržavno politiko!

Temu Vašemu besedičenju se mi smejemo.

Delo Zadružne zveze.

Zadružna zveza je pod večletnim vodstvom odstavljenega načelstva ustanovila veliko število stavbinskih zadrug in pomagala s svojim zadružnim denarjem obnoviti porušeno deželo. Ali je to protidržavno delo?

Ali ni nudila Zadružna zveza s svojim dobro razvitim blagovnim oddelkom ravno kmečkemu prebivalstvu veliko podporo, ko mu je prikrbela razno blago in stroje za najnižjo ceno? Ali ni odstavljenega načelstva posvetilo v prvi vrsti svojo veliko skrb ravno kmečkemu prebivalstvu, ki vam je posebno na srcu, ko je poskrbelo za važno organizacijo mlekarških zadrug, za boljšo mlekarško proizvodnjo in razpečevanje mlečnih pridelkov? Saj je bil celo »Popolo di Trieste«, glasilo fašistovske stranke v Trstu, toliko pravičen in resnicoljuben, da je pred dvema mesecema s polnim navdušenjem pohvalil mlekarno Zadružne zveze s sedežem v Trstu. Rekel je, da je njena mlekarica v Trstu edina moderna mlekarica, ki odgovarja vsem zahtevanim predpisom.

Ali ni ogromna zasluga Zadružne zveze, da je v deželi uničila odesništvo in nudila kmečkemu prebivalstvu cenen in varen kredit? Nudila je kmečkim posestnikom kredit po najnižji obrestni meri in to kljub temu, da je bila prisiljena zaradi še nezamenjanega denarja izposojati si denar pri drugih denarnih zavodih po višji obrestni meri... itd. itd. »Vedetta dell' Isonzo«, ki je z današnjim vodstvom Zadružne zveze v prijateljskem razmerju, naj zaprosi za vpogled v zvezine knjige, in potem naj sodi. Morebitna pojasnila dobi tudi pri članih vladne

Kaj se godi po svetu?

V nemškem državnem zboru se je pretekli teden vršilo prvo branje državnega proračuna. Pripomniti je treba, da vršijo v Nemčiji veliko število poslov posamezne dežele. Na državo odpadejo samo tisti posli, ki zadevajo celo državo. Zato so debate o državnem proračunu zelo važne, ker se tičejo najvažnejših zadev nemške države. Proračun pa je tudi nekak preiskusni kamen za vladno večino. V Nemčiji namreč nimamo nobene tako močne in enotne stranke, da bi lahko sama vodila državno politiko in nosila odgovornost zanjo. V Nemčiji prevladujejo manjše stranke, ki so po večini omejene na določene dežele. Dežele pa imajo zelo različne potrebe, zato je včasih res težko spraviti vse težnje v sklad. Sedanja vladna večina je sestavljena iz več strank, n. pr. katoliški centrum, nemški nacionalisti in drugi. Jasno je, da se v tako različnih skupinah kaj kmalu lahko pojavi nesoglasje o tem ali onem predmetu. Tudi pri sedanjih debatah, ki se je vršila po prvem branju državnega proračuna, so se v vladni večini pokazala nesoglasja. Sporna točka je

načrt za državni šolski zakon, o katerem smo v »Goriški Straži« že tolikrat poročali. Zadnja vest se je glasila, da so vse bistvene razlike poravnali in da bo zakon najbrž sprejet. Ta vest je bila pa malo prezgodnja. Ostala so še nesoglasja med nemško ljudsko stranko (dr. Stresemann) in med centrom radi simultanske šole na Baden-skem in Hessenskem. Teh nesoglasij nikakor niso mogli rešiti. Sedaj pravijo, da se bodo med prvimi in drugim branjem tega zakonskega načrta vršila pogajanja za sklenitev kompromisa, vendar se zdi že sedaj, da bodo ta pogajanja brez uspeha.

Vrhu tega je še neka druga stran tega šolskega zakona nerešena, namreč kritje stroškov. Z novim šolskim zakonom, ki je zelo temeljit in moderen, so zvezani stroški, ki jih današnja Nemčija ne zmore. Saj je celo načelnik komisije za vojno odškodnino ugovarjal proti temu zakonu in sicer iz istih razlogov.

Kaj bo s centrom?

Zadnjič smo poročali, da je v stranki katoliškega centra izbruhnil spor med državnim kanclerjem dr. Marxom in med voditelji delavskih strokovnih zvez. Med temi sta bila vidna zlasti poslanca

nadzorstvene komisije, ki so se čudili, da je Zadružna zveza v zelo kritični dobi vzdržala tako nizko obrestno mero? O drugih uspehih Z. Z. povemo svojo besedo prihodnjič.

Delo, ki ga je vršila Zadružna zveza, gotovo ni bilo proti pobudam vlade. Vse njeno delo je bilo prvo vrstno gospodarsko delo in v največjo korist našega ljudstva in države.

Popravite krivico!

To je prvi naš odgovor »Vedetti dell' Isonzo«. Kar smo napisali, je gola resnica, Vi ste trdili ravno nasprotno. Če ste poštene in lojalni nasprotniki, boste krivico popravili. Če tega ne storite, so vaše trditve grda laž in nizko obrekovanje.

Imbusch in Stegerwald. Spor je bil deloma osebnega, deloma globljega, stvarnega značaja. Osebna nesoglasja so hitro poravnali, stvarna bodo težje. O teh zadevah je dal Stegerwald poročevalcu dunajske »Neue Freie Presse« sledečo izjavo:

»Osebnih spori v centru so, vsaj kolikor zadeva mojo osebo, poravnani z izjavami zadnjih dni. Drugače je seveda s stvarnimi nasprotji. Nihče ne more trditi, da so poravnana. Nasprotno, boj v centru se je šele začel. To bo boj za centrum. Krščansko delavstvo mora zahtevati popolno preuredbo aparata stranke. Ako vidijo v meni, ki sem dolžan to zahtevati, motilca miru v stranki, potem javno izjavljam, da bo stranka imela še marsikatero težavo z mano in z mojimi prijatelji.

Moj prijatelj Imbusch zastopa mnenje, da so se v teku zadnjih let vrinile v stranko množične osebe, ki so notranje zelo oddaljene od nje in ki so jo uporabljale samo kot skakalno desko za svojo osebno karijero. Posebno velja to za veliko število višjih uradnikov, ki danes igrajo preveliko in usodno vlogo v centru. Resnica je tudi, da so posamezne skupine preveč potisnile v ozadje široke plasti pripadnikov centra, to je, delavce, male kmete in srednje stanove.

Stegerwald je tudi izjavil, da mora vlada bolj skrbeti za nižje socialne sloje. Vse njegove besede pa kažejo, da je v centru močna opozicijska struja proti sedanjim vodilnim možem. To dejstvo pa dokazuje tisto izredno življensko sposobnost centra, ki jo je že tolikokrat pokazal. Zato mislimo, da sedanja notranja kriza v centru še dolgo ne pomeni življenske krize.

* * *

Čehoslovaški parlament je imel dne 24. januarja burno sejo. Razpravljali so o znanem dogodku na avstrijsko-ogrski meji postaji St. Gotthard. Debata o tistem slučaju tihotapljenja orožja na Ogrsko se je razvila v veliko debato o zunanjepolitičnem položaju sploh.

Takoj, ko so na Češkem zvedeli o tihotapstvu, so nekateri poslanci vprašali vlado, kaj misli storiti. Slučaj je namreč za Čehoslovaško zelo važen, saj je Čehoslovaška dežela, ki jo Madjari mogoče najbolj sovražijo. Čehom torej ne more biti vseeno, kaj se godi v sosednji državi.

Na interpelacijo je odgovoril namestnik ministrskega predsednika dr. Šramek. Rekel je:

»Čehoslovaška vlada je dogodku takoj v začetku posvetila največjo pazljivost. Najprvo je prosila pri prizadetih vladah Avstrije in Ogrske za pojasnila. Doma smo pa ugotovili, da pošiljatelj ni bila namenjena na Češko in da je prevozna tvrdka bratov Berkovitev last ogrskih državljanov in ima svoj sedež v madjarskem delu Sloveskega Novega mesta, ki se imenuje Satoralja Ujhely. Poljska vlada je diplomatskim zastopnikom dne 7. januarja odločno izjavila, da pošiljatelj ni bila namenjena na Poljsko. Vprašanje, komu je bila pošiljatelj orožja namenjena, je torej ostalo nerešeno. Gotovo pa je, da se je orožje prevažalo z napačno označbo. Spričo te ugotovitve se je pojavila naravna sumnja, da gre za tihotapljenje vojnega materijala na Ogrsko, kamor je uvoz orožja in streliva po trianonski pogodbi prepovedan.

Sedaj izvršuje vojaško nadzorstvo na Ogrskem Zveza narodov. Čehoslovaška je sedaj sporazumno z drugimi sosedji Ogrske, ki spadajo k mali antanti, opozorila Zvezo narodov na ta slučaj. To pa je storila samo zato, da se ohrani mir v srednji Evropi.

O tej vladni izjavi se je takoj začela debata. Voditelj narodnih demokratov dr. Kramar je povzel besedo in izjavil: »Dogodek v St. Gotthardu nas ni presenetil. Na Ogrskem govori vsakdo razen uradnih osebnosti, da morejo razmere postati take, kot so bile. Pri dogodku v St. Gotthardu gre brez dvoma za tajno oboroževanje. Nisem dovolj naiven, da bi verjel, da bo Zveza narodov lahko popolnoma preprečila uvoz orožja in tajno oboroževanje.

Kramar je nadalje poudaril, da je treba računati z madjarskim hrepenenjem po maščevanju in se pripraviti na vse morebitnosti.

Sejo so zelo motili komunisti, ki so zelo motili razpravo. Seja pa je na splošno pokazala, da se Čehoslovaška zaveda kakšnega sosedu ima na jugu.

Okno v svet.

Titulescu v Rimu.

Romunski zunanji minister Titulescu je došel v Rim. Obiskal je ministrskega predsednika Mussolinija.

Rimska pogodba podaljšana.

V sredo 25. januarja sta Marinović in italijanski poslanik v Belgradu general Bodrero podpisala listino, s katero sta podaljšala odpovedni ali obnovitveni rok italijansko-jugoslovanske pogodbe, sklenjene v Rimu 27. januarja 1924. Rok je podaljšán za šest mesecev, to je do 27. julija 1928.

Jugoslovanska narodna skupščina je v torek 24. januarja pričela zborovati. Prva seja je bila kljub svojemu formalnemu značaju precej živahna.

Jugoslovanski proračun.

Finančni odbor belgrajske skupščine je sprejel državni proračun za l. 1928.—29. Zadnja seja finančnega odbora je bila zelo dolga.

Briand in Kellogg

sta, kot kaže, končala svoje pomenskovanje o jamstvu za svetovni mir. Najbrž bo ostalo vse pri starem.

Volitve v Nemčiji.

Iz govora, ki ga je imel nemški minister za državno gospodarstvo

Curtius, se da sklepati, da se bodo prihodnje nemške volitve v državni zbor vršile v maju.

Venizelos zopet v politiki.

Pravijo, da se bo bivši grški ministrski predsednik Venizelos vrnil v politično delovanje. Venizelos je eden najspretnjših politikov sedanje in polpretekla Grčije.

DNEVNE VESTI.**Naročnikom in prijateljem.**

Januar gre h koncu. Ogromna večina starih in nepričakovano veliko število novih naročnikov je poravnala naročnino za 1928. Nekateri redki tega iz tehničnih razlogov še niso storili ali niso mogli storiti. Nujno prosimo vse, da to čimprej storijo. Kdor ne more sam, naj se združi s prijateljem, sosedom. Kdor ne zmore za celo leto naj se naroči za pol ali četrt leta. Saj veste, sami, dragi prijatelji in prijateljice, kaj je danes človek, ki nič ne bere. — Sicer neradi, toda primorani, ker nas korist lista k temu sili, sporočamo danes, da bomo mogli list pošiljati po preteku tega meseca le onim, ki so ga že plačali. — Tudi z vsemi letošnjimi številkami ne moremo novim naročnikom več postreči. Tiskali smo sicer precej več nad potrebo, a je vse že pošlo. Hvala Bogu, pravimo mi. Če je to komu narobe naj si sam sebi pripiše in drugič naj bo bolj priden pri naročanju.

»Pratika«

pa je pod že znanimi pogoji še v zalogi. — Še nekaj. Upamo, da ne bo g. urednik hud na nas, če Vam izdamo še to skrivnost, da se bo list v bodoče, na izrecno željo naročnikov, še bolj oziral na gospodarske članke in vesti. Tako bo tudi ta želja številnih naročnikov izpolnjena. Zato prijatelji, na delo za Vaš list, za Vašo pravdo!

Upravništvo.**Smrtna kosa.**

Pred par dnevi je umrl goriški tržni komisar A. Resen. Poznali so ga dobro tudi Slovenci, zlasti v goriški okolici, ker so imeli z njim večkrat opravka in tudi boje. N. p. v m.!

Bodočnost Zadružne zveze v Gorici.

»La Vedetta dell'Isonzo« napoveduje, da Zadružni zvezi v Gorici najlepšo in jasno bodočnost s temi besedami: »Komisarju Z. Z. je predvsem poročena skrb, da se posveti ustanova izključno gospodarstvu, da bodo kapitali varno naloženi, da se izdatno podpirajo člani in da se zagotovijo predvsem ugodnejši pogoji za agrarni kredit.

Toda dobri nameni ne zadostujejo, pravi Vedetta, če bi ne bila tudi že priskrbljena sredstva, ki so potrebna za gospodarsko povzdigo.

Vemo pa zanesljivo, da je že določenih šest milijonov lir za gospodarsko obnovitveno akcijo, ki je državni vladi v največji meri pri srcu.

Nihče tako vroče ne želi, da bi se to res zgodilo, kakor vse naše ljudstvo. Kdo bi sebi ne želel dobro?

K petdesetletnici Otona Župančiča.

Ob petdesetletnici Otona Župančiča je pesniku brzojavno čestital tudi čehoslovaški naučni minister dr. Milan Hodža.

Delavke in otroci.

ki so zaposleni v kakem podjetju, morajo biti vsako leto posebej prijavljeni prefekturi. Dolžnost prijave ima podjetnik. Prijava mora biti spisana na predpisani tiskovini, ki jo dobe interesi na zahtevo pri občinskem uradu. Vložiti jo je treba tekom meseca februarja na prefekturo v Gorici.

Maske.

Goriško policijsko oblastvo naznanja, da je prepovedano nositi maske v javnih prostorih. Prestopki se kaznujejo z zaporom in denarnimi globami. Uporaba mask je dovoljena tekom predpusta samo v notranjih prostorih gledališč in v bližini javnih lokalov, ki so pristopni občinstvu. Maske po svoji zunanosti ne smejo žaliti verskega čustvanja in ne morale. Tudi ne smejo žaliti ali poniževati vojaškega ali državnega dostojanstva. Ravnotako je prepovedano, da bi kdo izrabil masko v škodo ali nadlego drugih ljudi. Na zahtevo policijskih organov mora vsakdo odkriti masko, če ne ga zadene kazen.

Ali dobimo zlat denar?

Glasilo italijanske bančne zveze »Rivista bancaria« se bavi z vprašanjem, ali je umestno, da se vpelje v promet zlat denar. List meni, da bi zlat denar v omejenem številu zelo dvignil zaupanje občinstva. Vendar pa prepušča odločitev vladi.

Umor v Knežkih Ravnah.

Umor v Knežkih Ravnah, o katerem smo pred dnevi poročali, razburja še vedno Baško dolino in tolimsko okolico. Zločinec še vedno ni v rokah pravice. Vsi znaki kažejo, da je grozno dejanje izvršil neki lopov, ki je doma v bližini Knežkih Ravn. Bajse se ta človek potepa v tamošnjem hribovju in so ga že mnogi videli, vendar je pa še vedno prost.

Mala industrija in velesejmi.

Udruženje goriških malih industrijcev je sklenilo, da bo podpiralo one domače industrijce, ki se hočejo s svojimi izdelki udeležiti velesejmov v Milanu, Padovi in na Dunaju in razstave v Turinu. Zlasti za velesejme v Milanu bo Udruženje skušalo doseči vse ugodnosti ter bo nosilo tudi del stroškov.

Izključeni fašisti.

V pokrajini Aleksandrija so bili štirje fašistovski častniki izključeni iz stranke in milice, in sicer bivši konzul Josip Facchini in trije poročniki. Vzrok izključitve je neposlušnost.

Amnestija v Jugoslaviji.

Jugoslovanski kralj Aleksander je po rojstvu svojega drugega sina podpisal ukaz v amnestiji. Te ugodnosti bo deležnih več tisoč kaznjencev.

Tihotapljenje orožja na Ogrsko.

Zadeva o tihotapljenju orožja na Ogrsko še vedno ni poravnana. Sedaj so se zvedele nove podrobnosti. Neki madjarski častnikarji so si hoteli ponoči ogledati tiste sumljive vagone. Ko so prišli na kolo dvor, so opazili verigo orožnikov in vojakov. Častnikarji niso mogli vstopiti. Videli so pa, da so blago v vagonih prekladali. Strojne puške so odpeljali na avtomobilih vojne ministristva, v vagone so pa naložili starega železja. Sedaj se vsebina strinja z označbo.

Južno Tirolsko in Malta.

Veliki angleški list »Manchester Guardian« je objavil nekaj člankov o položaju nemške manjšine na južnem Tirolskem. Člankar trdi, da hoče italijanska vlada v dveh letih popolnoma iztrebiti nemški jezik z južne Tirolske. Angleške mu listu odgovarja sedaj rimski »Giornale d'Italia«, ki trdi, da ni nič res, kar pravijo Angleži, in da se južnotirolskim Nemcem sijajno godi. Angleži da naj se rajši brigajo za zatiranje Italijane na Malti.

Zlata valuta v Jugoslaviji.

Belgrajska »Politika« poroča, da bo Jugoslavija še letos vpeljala zlato valuto. Finančni minister dr. Marković da se radi tega mudi v Londonu, kjer se pogaja za podporo.

Zračni promet nad Jadranom.

Italijani so začeli misliti na ustanovitev zračne proge za poštni in potniški promet med Reko in Ancono. Kakor kaže, jo bodo kmalu ustanovili.

Krst jugoslovanskega princa.

Novorojenega jugoslovanskega kraljeviča so krstili na ime Tomislav. To ime je znano iz hrvatske zgodovine. Prvi hrvatski kralj se je namreč imenoval Tomislav.

Tretji komunistični poslanec zaprt.

Večkrat smo že poročali o komunističnih francoskih poslancih, ki se skrivajo pred policijo. Vseh je pet. Dva je policija zaprla, ko sta prišla iz parlamenta, tretja pa ni mogla najti. Sedaj je po naključju ujela še tretjega, ki se piše Andrej Marty. Ponoči so ga srečali na cesti in slučajno zahtevali, naj se legitimira. Ko je pokazal izkaznico, so ga odpeljali v zapor.

Pasivni odpor avstrijskih črkostavcev.

Avstrijski črkostavci zahtevajo povišanje plač. Ker niso pogajanja nič kaj ugodno potekala, so stopili v pasivni odpor. Nemško-avstrijski listi so zato izšli v zelo zmanjšanem obsegu in z veliko zamudo.

Prisilno varčevanje.

Belgrajsko ministrstvo za socialno politiko je izdelalo zakonski načrt o prisilnem varčevanju delavcev. Določbe tega načrta bodo zadele samo neporočene delavce v starosti od 16 do 35 let.

Število uradništva v Nemčiji.

1. januarja 1928 je bilo v Nemčiji 346.407 državnih uradnikov. Tu sem pa niso všteti deželni in drugi uradniki, ki jih je tudi lepo število.

Polkovnik — veliki župan.

Za velikega župana v Skopljem v Macedoniji je notranji minister imenoval polkovnika Naumovića, ki je dozdaj poveljeval 39. pehotnemu polku v Celju. Naumović slovi kot eden najboljših častnikov. V Skoplje so ga poslali zato, da uredi tamkajšnje politične razmere.

Lakota na Kitajskem.

Na Kitajskem vlada strašna lakota. Na tisoče ljudi se hrani s koreninami in drevesno skorjo. Kmetje prodajajo svojo zemljo za malenkost, samo da dobijo za par dni živeža.

Podzemeljska odkritja.

Pri Frankfurtu v Nemčiji so te dni kopal v zemljo. Ko so prišli nekaj sto metrov v globočino, so odkrili gorke vrelce. Pri 600 metrih globočine pa so našli na velike množine helija, ki je eden najlažjih plinov. Helij bodo najbrž porabili pri polnjenju Zeppelinov.

Dr. Jan. Ev. Krek.

1865—1917.

Za 10-letnico njegove smrti.

Krekovo delo.

Ta mož, ki je tako ljubil svoj narod in ga poznal v dno duše, je bil ob svojih izrednih zmoglostih in orjaškem znanju naravnost od Boga poklican na velikansko delo, ki si ga je nadel in v obilni meri tudi izvršil.

Zdaj pa najprej malo zgodovinskih podatkov v boljše umevanje Krekovega delovanja.

Zadnjih 60 let se je vsejalo na naši narodni njivi med pšenico veliko plevela, ljulike. Po vplivu nemških in zlasti francoskih pisateljev, mislecev se je zaneslo med zdravo katoliško svetovno naziranje med Slovenci tudi veliko bolj svobodomiselnih nauk, zlasti o katoliški cerkvi, o oblasti papeža in škofov. V slovenski književnosti, pa tudi po časopisu se je omalovaževalo in čisto preziralo ali celo naravnost napadalo ali potvarjalo, kvarilo čisti katoliški nauk in nevarnost je pretela, da se zanesa ta polovičarski pogubni duh tudi med širše sloje slovenskega naroda po mestih in na deželo. V nevarnosti je bilo torej krščansko mišljenje in življenje ljudstva, v nevarnosti vera sama. Ta breznačelnost in polovi-

čarstvo je zašlo tudi v politiko in ustvarilo razne stranke, ki jih za Slomškovega časa še nismo poznali.

Tedaj je stopil na branik katoliške vere in Cerkve zelo učen in odločni profesor bogoslovja v semenišču in kasnejši krški škof dr. Anton Mahnič (* v Kobdilju na Krasu 14. 9. 1850, † v Zagrebu 14. 12. 1920). Leta 1889 je ustanovil v ta namen list »Rimski Katolik«, ki je izhajal do leta 1897. Pisal je mnogo tudi v razne liste, zlasti »Slovenca«. S svojimi učnimi spisi in kritikami je povzročil med vsem narodom velik šum in boj. Duhovi so se bolj in bolj opredeljevali in ločevali in kmalu se je organiziralo mlado katoliško gibanje po vsej domovini, ki je nastopilo proti polovičarskemu, precej svobodomiselnemu nadahnjenu liberalizmu v vseh panogah narodnega dela, v politiki, v znanstvu, v leposlovju, v gospodarskem in socialnem oziru.

Na pobudo dr. Mahniča se je sestal leta 1892 v Ljubljani I. kat. shod in ta je na podlagi čistega kat. nauka določil smernice (navodila) vsemu delovanju in življenju slov. naroda.

Na I. kat. shodu sta se srečala dr. Mahnič in 27 letni dr. Krek. Ostala sta si prijatelja in skupno in vsopredno delovala do smrti. Imela sta isti cilj: prenovu in dvig naroda na katoliški podlagi. Mahnič je učil bolj za mizo,

doma, Krek je pa na isti podlagi delal med narodom, delal s peresom, živo besedo in z dejanji.

Z Dunaja še je pisal prijatelju 22. 10. 1889. »Da, ločimo se in kategorično (odločno) se ločimo. Viribus unitis? (z združenimi močmi)? [z vsemi slovenskimi strankami]. V kolikor gre za dobre stvari — da, v kolikor za slabe — ne. Dobro? Zapisane so v katekizmu in na njegovi podlagi jih izvajaj pamet.« — Na drugem mestu 1. 6. 1889. — »Naša svetska inteligenca je proti nam. In v teh razmerah na svetu ne bo nikdar z nami. Vsak dan miru nam jemlje moči in preden se zavemo, bomo vsi tičali v liberalizmu!... Tedaj ločimo se!« — In dalje: »Če ne bomo mladine pridobili zase, potem lahko noč! Gimnazija koplje in univerza do dna prekoplje prepada, ki nas loči. Inteligenca (namreč katoliške) od nikoder, Bog se nas usmili! O mati Slovenija, kako ste bolni!« In spet v drugem pismu: »Boj proti židovskemu liberalizmu je že napovedan... Z židi proč, — dobro; a kaj potem? Opolzli nacionalizem nima veljave; stari z mahom porasli klerikalizem (nazor, naj ima duhovščina, zlasti višja, v državi kake politične predprave), kateri žal pri nas (v Avstriji) še cvete, tudi ne. Mlada, verna delovna generacija (rod) vseh slojev vstani in oživljalj! (To je, krščanski socializem in demokratizem zakraljuj!)

Poziv.

Tukajšnje fašistovsko glasilo *La Vedetta dell'Isonzo* in za njo drugi listi so pisali, da je bivše načelstvo Zadrúžne zveze v Gorici uporabljal denar pridruženih članic za vzdrževanje »Goriške Straže«.

Podpisana uprava »Goriške Straže«

1. s tem javno POZIVA dopisnike imenovanega fašistovskega lista naj dokaže, kdaj in koliko je prispevala Zadrúžna zveza za vzdrževanje našega lista,

2. PLAČA vsakemu, ki dokaže,

da je Zveza naklonila upravi »G. Straže« katerokoli podporo, NA GRADO v petdesetkratni izmeri te podpore. — *Vedetti dell'Isonzo*, ki se je proslavila prva s to ovadbo, damo pa poleg imenovane nagrade še 5000 L na vrh.

Če nam ne bo tega v osmih dneh nihče dokazal **PRIBIJEMO JAVNO, DA JE OMENJENO PISANJE PODLO IN ZLOBNO obrekovanje.**

UPRAVNIŠTVO
»GORIŠKE STRAŽE.«

Gorica, dne 26. januarja 1928.

Kaj je novega na deželi?

Števerjan.

(Sv. misijon.) — V soboto 14. t. m. ob 11. uri smo sprejeli častite očete misijonarje pred dvorom. Čakali smo jih pri slavlolu, katera smo v pozdrav postavili. Po sprejemu smo šli v cerkev prosit božjega blagoslova. Ob 3. uri popoldne je bil prvi nagovor. Zvedeli smo, da nam preč. gg. misijonarji ne prinašajo ne srebra in ne bonov, temveč mir, dušni mir, ki ga za stonj iščemo v zakladih sveta. V nedeljo je bila cerkev pri vseh treh govorih natlačena vernikov. V ponedeljek se je marsikdo bal, kaj počne ta ali oni črni prerok, če bom tudi med tednom hodil v cerkev, zato je bila pri pridigi ob 10. uri udeležba manjša. Naslednje dneve nas je bilo pa pri vsaki pridigi več in cerkev vedno polna. Kdor je slišal enkrat pridigo, ta ni hotel ostati več doma. Mir božji je lil polagoma v naša še od vojnih grozot razrvana srca, duša je bila iz studenca večne, neusahljive Resnice. Naša srca so postala mirna in sprejemljiva. Misijonski teden je postal za nas res srečni teden, ki ostane vsem nam Števerjancem in Podsabotincem do smrti v blagem spominu. V čast Števerjanu bodi povedano, da je odstotek duhovljanov, ki so prezrli to lepo pobožnost, zelo majhen. Ob obletnici sv. misijona se bo, tako upamo, znižal na ničlo.

V nedeljo smo imeli sklep sv. misijona. Ob 8. uri je bilo skupno sv. obhajilo, pri katerem je bilo nad 700 obhajancev. V času sv. misijona je bilo skupno čez 2200 obhajancev. Popoldne smo imeli v svoji sredi prevzvišenega knez nadškofa, ki je blagoslovil velik misijonski križ. Pri procesiji, ki se je razvila okrog števerjanskega griča, so bile zbrane ogromne množice ljudstva; 5—6 tisoč ljudi je bilo. Pohvaliti moramo posebno naše fante, ki so lepo korakali v spremstvu krasno ozaljšanega misijonskega križa. Tako je prav! Fantje, tudi v bodoče se ne sramujte križa in ne bojte se cerkve! Ravnotako moramo pohvaliti tudi cerkveni pevski zbor, ki je vneto prepeval vse misijonske dneve, zlasti lepo pa pri procesiji. H koncu bodi izrečena topla zahvala očetom misijonarjem za vse duševne dobrate, ki so nam jih naklonili v teh dneh, in g. kuratu, ki nam je te blagoslovljene dneve pripravil. Nebeški Oče bodi plačnik vsem!

Medana.

In še ni zvon dobro enemu odpel svoje žalostne pesmi, že se je ponovno oglašil in zaznamoval k smrti tudi našega dragega in blagega mladca 23 letnega Jožeta Fileja, ki nas je moral za vedno zapustiti v četrtek dne 19. t. m. Da je bil pokojnik res blaga duša in pri vseh priljubljen, to je še najbolj živo dokazal v soboto njegov pogreb, ki je bil tak, kakršnega do sedaj Medana ne pomni. Res pretresljivo je bilo vidi ono veliko množico po vešenih glav, dolgo vrsto belo oblečenih mladenk in vrsto mladeničev, ki so nosili vence. In poleg tega je še biljanska godba v sprevedu igra-

la zelo pretresljive žalostinke. Ko nečno ne smemo zabiti četvorice mladeničev, ki mu je zapela tri res ganljive žalostinke: Vigred, Nad zvezdami in Človek glej. Da smo našega Jožeta na tako slovesen način spremljali na tej zadnji poti, gre predvsem čast fantom in dekletom, ki so se vneto potrudili, da bi še enkrat in zadnjič počastili ne pozabljenega tovariša. Mi vsi, ki smo te poznali, ti vnovič kličemo: Počivaj v miru! Ostalim pa naše iskreno sožalje!

Livek.

G. urednik! Dovolite, da Vam zopet povem par novic iz naše gorske vasi: Važna za občino, zlasti za vas Jevšček in del Gorenjega konca, je odredba sedanjega g. občinskega načelnika, da se zgradi cesta Plohi — Jevšček. Upajmo, da se bo ta načrt čimprej izvršil, da ne ostane samo — na papirju. — Kratek pogled v gibanje ljudstva v preteklem letu: 3 poroke, 21 rojstev, 7 smrti na 670 prebivalcev. Povprečna starost umrlih znaša 57.5 let, kar priča o ugodnem zdravstvenem stanju preteklega leta. — Še ene novice, ki je sicer zadnja, a ne najmanjša, ne morem zamolčati. Dne 13. januarja se je rodil Janezu Hrastu po domače Žvanu, osmi sin. Osem sinov, vsi živi in zdravi, brez ženskega člana vmes, to ni karsibodi! Prvi rojen dne 9. 11. 1913 zadnji 13. 1. 1928. Tu imamo najbrže rekord v prefekturi; če ni res, naj se pa drugi oglase!

Rupa pri Pleškaskem vrhu.

Od nas še ni bilo dopisa v »Goriško Stražo«, dasiravno je tudi pri nas precej naročnikov. Dobrega nimam kaj pisati, pač pa mnogo slabega. Marsikdo bi mislil, da so pri nas samo dobri ljudje, pa so tudi taki, ki bi se vedno radi prepirali. Pretekli teden je tukaj vstala prava revolucija, ki bi imela kmalu slabe posledice. Vzrok prepira je bil nekdo ki je pripravil delavce, da so morali delati v gozdovih celo leto skoraj zastoj. Ali ne ve, da delavcem zaslužke zadrževati ali utrgovati je v nebo vpajoči greh. Ljudje božji, naročite »Goriško Stražo« in jo čitajte, ker je zelo zanimiva! V njej boste našli veliko podučnega, da se boste vedeli kako ravnati v današnjih razmerah, da ne bodo med nami vedni prepiri. Za danes naj bo dovolj, pa drugič kaj več.

Sedlo.

Minulo leto je bilo pri nas za kmeta glede poljskih pridelkov še precej ugodno, veliko slabši je pa bilo glede cene pri živini, siru in lezu. Tudi glede zaslužka ni bilo nič ugodno, ker se je težko dobilo delo. — Mislili smo, da dobimo za božične praznike novi tretji zvon, pa žalibog se naše upanje ni vresničilo in se najbrže še za velikonoč ne bo, ker mnogi niso storili svoje dolžnosti. — O elektriki smo že veliko govorili in razpravljali, kdaj jo bomo pa imeli Bog vedi. Če bi nekateri ne mislili preveč na lastno korist, bi najbrže šlo hitreje. Največ upanja imamo, da jo bomo dobili, če jo napravimo sami na ime občine Bre-

ginj. — Pri mlekarji smo lepo napredovali. Nabavili smo si nov posnemalnik in razno drugo orodje. — Cerkev smo preslikali in pobelili ter tudi drugače poskrbeli za njeno lepšavo. — Cerkevni pevski zbor se je pomnožil in smo imeli zlasti za praznike prav lepo petje. — Kakor je že znano, se je naša občina združila z občino Breginj. Vsled tega smo zgubili občinski urad in tudi občinskega načelnika, ki je bil prav skrben in je pošteno upravljal občino. — V tekočem letu smo imeli že dva pogreba. Tudi burja nas je obiskala. Bila je tako divja, kakoršne ne pomnijo še stari ljudje. Na pravila je tudi precej škodo. Hvala Bogu, da je kmalu ponehala. — Prepri, ki so se začeli zadnje čase po gostilnah, naj vendar že prenehajo. Bodimo pametni in resni!

Iz Baške doline.

(Naš zdravnik.) Že večkrat sem se namenil vzeti v roko pero in napisati par vrstic za našo »Goriško Stražo«. Čakal sem, da bo pisal kateri drugi, ker neče nobeden, bom pa jaz. Naša grahovska, velika občina, ponikovska in svetolucijska imajo skupno enega zdravnika in stanuje pri Sv. Luciji. Čeprav dobiva lepo letno plačo, vendar račun na bolnikom, ko jih pride obiskat take zneske, da bi jih še zdravniki iz Gorice poklicani komaj računali. Nedavno smo morali slišati, da je račun za en obisk na Ponikve, še ne dve uri daleč, celih 900 lir. V našo občino grahovsko si naroči večkrat dragi avtomobil, ko bi lahko prišel z vlakom. Ljudje se zdravnika po pravici bojimo, ker mora za en obisk krava iz hleva in dostikrat še to ni dovolj. Koliko je bolnikov, ki ga rajši ne kličejo in celo rajši umrejo, da ne napravijo tako groznih stroškov hiši. Celó iz Gorice rajši kličejo zdravnika ali iz Tolmina. Slišimo, da tudi pri Sv. Luciji domačim bolnikom nezaslišano veliko računa. Tako ne more iti naprej. Naj ga gospod prefekt v Gorici poduči, koliko sme računati in da niso bolniki zaradi zdravnika ampak zdravnik zaradi bolnikov in da niso bolniki njegova molzna krava. Pa tudi naši podeštati imajo besedo. Zakaj pa so, če ne, da ču-

vajo javni blagor. Če ima zdravnik že veliko letno plačo, ki jo moramo vsi plačevati, smemo menda zahtevati, da nam svoje obiske ceneje računa. Naši podeštati naj mu določijo natanko, koliko sme računati v ta ali oni kraj in pa tudi, kako naj se vozi, če ni posebne sile. Meni da ima tudi naloženo, kdaj in koliko kokrat mora priti v kako občino obiskat bolnike, a pride le kadar se mu zdi. Ponikoveci pravijo, da ga silno poredko vidijo. Naj še kdo drugi kaj sporoči, da napravimo vsem neredom že enkrat konec. Posebno želimo še podobnih dopisov iz drugih vasi. Slišimo, da je tudi drugod tako po pri nas. To zlo pa je treba odpraviti.

Magord pri Drežnici.

Naša vas je jako oddaljena od vsakega prometa. Živimo kakor v puščavi, ker smo popolnoma odrezani od sveta. Nikogar ni, ki bi prjel pero v roke in povedal, kako živimo. Skoraj povsod tarnajo o slabosti letini. Pri nas smo, hvala Bogu, na splošno precej dobro pridelali; posebno krompirja imamo več kot po navadi in smo ga nekoliko tudi prodali. — Kaj je pa z občinskimi cestami? V naši vasi imamo še zmeraj navado popravljati občinske ceste z roboto da jih na ta način držimo vsaj za silo v redu. Ni pa tako po drugih vaseh v naši občini. Posebno cesta, ki drži iz Magozda v Drežnico, je v bližini Drežnice jako zanemarjena. — Pri nas redimo še mnogo koz, dasi je nastopil oster boj kozam. To je za nas hud udarec, ker se mnogi živimo od kozje reje. To priča naša pusta in kame-nita gmajna, od katere ni nikdar pričakovati boljšega dobička. Naš položaj postaja od dne do dne bolj kritičen. Visoki davek na kože nas sili, da jih moramo prodati. — Tudi gozda, pravijo, ne bomo smeli več sekati svobodno in nam bo za vsako malenkost drv (za domačo kurjavo) odločil gozdar, četudi imamo vsak svoje parcele.

Ali ste že obnovili naročnino na

„Goriško Stražo“?

SOCIALNI VESTNIK.

Nekoliko pojasnila o Aleksandriji, zlasti za služkinje.

Po »Cvetju z vrtov sv. Frančiška« posnemamo:

V Aleksandriji je več slovenskih služkinj, ki hodijo tja zlasti z Goriškega in Krasa. Že več desetletij prebiva v tamošnjem frančiškanskem samostanu po en frančiškanski pater iz Slovenije, ki opravlja dušno pastirstvo za Slovence. Sedaj je tam p. Adolf Čadež. Pred njim je bil p. Ferdinand Zajec, ki se je iz zdravstvenih ozirov vrnil v domovino. Ta gospod je napisal o Aleksandriji in njenih službenih razmerah naslednje vrstice.

Aleksandrijsko podnebje ni za vsakega ugodno. Ni sicer take vročine, kakor v notranjih pokrajinah Afrike; zato je pa tembolj vlažno in dušljivo, ker je voda takorekoč okoli in okoli; na severu, vzhodu in zahodu je Sredozemsko morje, na jugu se pa razprostira močvirno jezero. Za ljudi, ki imajo slabe prsi, tukaj ni, ker jih kmalu stisne. To vem iz ust bolnikov, katere sem previdel in iz pripovedovanja onih, ki so to sami skušili.

Glede službenih razmer pa lahko rečem, da ne bi nobenemu in nobeni priporočal, naj bi šel ali šla v Aleksandrijo iskat kruha. Potovanje je drago! 18 egipt. funtov za tretji razred je sicer za uho malo, za denarnico pa veliko, v naši valuti 1000 lir. Službe, dobro plačane, so izvečine pri drugovercih: pri bo-

gatih Judih, razkolnih Grkih ali pa pri mohamedanskih Arabcih. Kato-ličani so splošno ubožnejši in imajo redko svoje služabništvo.

V letu, ki sem ga preživel v Afriki, sem vedno bolj spoznaval grozno nevarnost naših služkinj v tem Babilonu. Koliko se jih zgubi časnó in večno! Redki so gospodarji in gospodinje, ki bi versko-mlačna dekleta in žene sami pošiljali v cerkev, četudi vedo, da so zanesljive samo res verne osebe. Večinoma pa še branijo v cerkev, ker ne dajo služabništvu nič prostega časa niti ob nedeljah — kaj šele ob praznikih! Zato je prihajalo razmeroma malo ljudi k slovenski službi božji ob polu sedmih. Pri takih razmerah zaslužijo tem večjo pohvalo tiste in tisti, ki redno hodijo k službi božji, ker so si ali tako izgovorili ali pa imajo tako dobre gospodarje. Koliko trpe mnoge zaradi zapeljevanja! Gorje takim, ki padejo! Žive sicer na videz ugodno, ker so dobro plačane — a kaj bo pozneje? Silno malo se jih poroči s katoličani. Pa še te so zgubljene za slovenski narod; njih otroci znajo že slabo materni jezik. Tam ni slovenskih šol; pa če bi tudi bile, bi ne bilo zlo nič manjše. Kaj pa boš opravil tu s samo slovensčino?

Več Slovenk živi v grešnih vezeh! Koliko se mora truditi slovenski duhovnik, da more take zopet spraviti s cerkvijo! Tako sem imel dosti truda z neko osebo, ki je ži-

Koledarček.

30. jan. poned., Martina, d.
 31. jan. torek, Marcela.
 1. febr. sredo, Ignacij, šk.
 2. febr. četrtek, Svečnica. *Darovanje Gospodovo.*
 3. febr. petek, Blaž šk.
 4. febr. sobota, Andrej, šk.
 5. febr. nedelja, Agata, d.

vela z nekim Grkom — sicer poročena »po grško«, a ne katoliško. Taka poroka je pred cerkvijo seveda neveljavna in taka žena je izobčena; ne sme prejemati sv. zakramentov in tudi otroci niso za konški. Ker ji pa vest ni dala miru vsa dolga leta, je žena sama prosila za poravnavo cele zadeve. Po škofijskem ordinariatu sem se obrnil na sv. očeta v Rim, da je bil za kon poveljaven (»in radice«), kakor to imenuje cerkveno pravo, pozakonjeni in da je smela zopet k sv. zakramentu. Obljubiti je morala seveda tudi, da bo katoliško vzgajala otroke, ki jih je k sreči imela že v katoliških redovnih šolah šolskih bratov in boromejk. Seveda je dobila tudi cerkveno pokoro. — To je le en slučaj. Ker dotični Grk ni bil tako hudoben, da bi delal težave, se je moglo vse ugodno rešiti. Koliko pa je slučajev enakih in podobnih, za katere duhovnik ne zve v tako velikem mestu.

Tudi v tako zvane javne hiše zajdejo Slovenke, da si z grehom služijo denar. Duhovnik do takih ne more, naravnost že celo ne. Po konzulatih se je včasih kaj doseglo, večkrat pa nič.

Naravnost moram torej vsaki odsvetovati, da bi šla v tujino, posebno v daljno Afriko! Tisti denar, ki ga znabiti katera pošilja v domovino ali pa s seboj prinese, naj vendar nobene ne preslepi. Kravavo je zaslužen in je dostikrat — čeravno ne vedno — cena zgubljenega poštenja.

Poleg vsega tega je pa sedaj v orijentu najbrže samo mir pred nevihto. Prej ali slej se bodo vzdignili domačini zoper tuje (angleško) pokroviteljstvo. Svetovna vojna jih je marsikaj naučila. Napravili bo do morijo vseh Evropecev, kakor so jo že pred kakimi 6. leti, ko je evropska kri tekla v potokih, kakor se mi je zatrjevalo. Ko so se takrat pokazali angleški vojaki, je bil seveda takoj mir in red, toda umorjenih ni mogel nihče oživeti. Da je enako sovražno mišljenje še sedaj zoper inozemce, sem slišal, oziroma spoznal iz znamenj ne samo enkrat v vseh hišah, ne izvemši naš zaved in samostan. Je dosti domačinov Arabcev, ki lahko v slučaju vstaje na mah pomore vse zoprne tujce. Tisti čuvaji v Sudanu (pri zavornicah Nilovih) se gotovo tudi ne bodo mogli rešiti. — Čemu naj bi hodili naši ljudje v toliko nevarnost?

Po leti odpotuje večina gospode na letovišča v Evropo ali drugam, služkinje pa morajo navadno takrat živeti ob svojem. Zato gredo v zavetišča: v hišo, kjer so naše slovenske sestre, ki se še sedaj imenuje »Zavetišče F. Jožefa — asilo Francesco Giuseppe«; ali pa drugam, n. pr. v internacionalni »Homes«, kjer dosti napravijo od prihranjenega denarja — zastoni jih nihče ne preživlja.

Če naši ljudje zbole, morajo zopet na svoje stroške v bolnico, kjer kmalu porabijo, kar so si s trudom pritrkali v zdravih dneh. Ena je n. pr. ležala preko enega leta v francoski bolnišnici zraven našega samostana, ker je imela bolezen v križu; druge muči vročinska bolezen ali mrzlica: malarija; tretja je zbolela na hitri jetiki in je morala iti domov umreti, ker ji tu niso mogli pomagati in ni hotela tukaj umreti, nadejaje se, da doma ozdravi.

Težave so tamkaj tudi z jezikom. Znati mora jezike, ki so tam v rabi: italijansko, francosko in vsaj nekaj arabščine. Zato so tudi v Aleksandriji po večini Slovenke z Goriškega in Primorskega, ker znajo že z doma vsaj nekaj italijanščine. Kranjci in Štajerci je jako malo med tistimi tritisoč, kolikor pravijo, da jih je tam.

Toliko o nevarnostih in težavah službovanja v Aleksandriji. Boljše in varnejše je tedaj vsekakor za vsako Slovenko, da ostane doma.

Še slabše je pa za mlade matere, ki pridejo doli kot dojilje! Ali ni to takorekoč pregreha nad svojim lastnim narodom, da zapuste svoje lastne novorojenčke doma, doje tukaj židovske in muslimanske otroke in podpirajo tako lenobo tujerodnih mater, medtem pa njih otroci doma hirajo. Seveda so take dojilje boljše plačane, toda — ali more imeti tak denar božji blagoslov, ker je jako ravnanje gotovo nekaj protinaravnega in proti božji nardbi!

Po vsem tem bo vsakemu razumljivo, da nobeden slovenski duhovnik ne more kakerkolisbodi priporočati, naj bi šla katera služiti doli čez morje. Eden je sicer — vsaj dosedaj vedno tam v Aleksandriji in drugi v Kajiri, zato da pomaga tistim nesrečnikom, ki so se v nadi na bogate zaslužke dali vjeti zapeljivim zgledom in nasvetom ter se podale v Afriko. oliko tistih, ki so poštene, se kesa in porabijo prvo priliko, da se vrnejo nazaj!

Zato svarim h koncu prav nujno in kličem: »Nikar v Afriko!« Ta klic velja vsem dobrim Slovenkam, še bolj pa moškim, za katere sploh ni služb tukaj, ker je toliko zmogljivih Arabcev in tudi Evropecev!

Meh za smeh.

V kaznilnici.

Ravnatelj: »Ako bo vaše vedenje zadovoljno, Vam bomo dovolili, da se boste lahko bavili s svojim posklencim delom. Kaj pa ste bili po poklicu?«

Kaznenec: »Trgovski potnik.«

Predolgo.

»Drugega premoga Vam tako dolgo ne morem poslati, dokler ne plačate zadnje pošiljatve.«

»Ja, velečenjeni, tako dolgo vendar ne morem čakati.«

Tržne cene.

Dne 26. jan. 1928.

Česen L 1 do 1.20 kg; zelje sveže 60 do 70 cent. kg; zelje kisló L 1.60 kg; cvetača L 1.40 do 1.60 kg; čebula L 1.50 do 1.60 kg; fižol navaden L 1.80 kg; fižol koks L 2.40 kg; sotala endivia L 2.60 do 3.20 kg; krompir 70 do 80 cent. kg; repa sladka 20 do 30 cent. kg; repa kislá 80 cent. do 1 L kg; radič rdeč 1.60 do 2.60 kg; špinača L 1 do 1.20 kg; zelena L 1.60 do 1.80 kg; motovilec L 2.20 do 2.40 kg; vrzote 50 do 60 cent. kg; jabolka L 1.80 do 4.80 kg; orehi L 3.60 do 4 kg; lešniki L 6.50 do 7 kg; hruške L 2.40 do 4.60 kg; maslo sveže L 14 do 15 L kg; presno L 17 do 18 kg; mleko L 1 liter; med L 10 kg; jajca 70 cent.; seno 4 L.

ZAHVALA.

Za mnoge dokaze odkritega sočutja ob rani smrti mojega moža, očeta in tasta

JOSIPA KRPAHA

izrekamo najtoplejšo zahvalo za darovani venec in tako številno udeležbo pri pogrebu. Bog plačaj!

Renče, dne 20. jan. 1928.

Žalujoča in hvaležna družina Krpan.

Valuta.

Dne 25. januarja si dobil:

za 100 franc. frankov	74.12 do 74.42	Lir
za 100 belg. frankov	262.— do 266.—	"
za 100 švic. frankov	362.75 do 364.75	"
za 100 češ.-slov. kron	55.85 do 56.15	"
za 100 dinarjev	33.15 do 33.45	"
za 1 šterling	91.98 do 92.18	"
za 1 dolar	18.84 do 18.90	"
Novci po 20 frankov	72.— do 74.—	"
za 100 avst. šilingov	264.— do 270.—	"

Benečijske obligacije dne 25. januarja 1928: 73,15.

Briynica And. Rojic se priporoča, Via Seminario, št. 2 Gorica.

V Ravnah pri Cerknem je na prodaj posestvo z zemljiščem, na katerem se lahko redi 4 glave živine. Gozd, travnik in njive so vse skupaj v enem kosa. Hiša je z opeko krita. Cena po dogovoru. Naslov pove uprava »Goriške Straže«.

V Solkanu, na glavnem trgu priporoča slav. občinstvu svojo trgovino manufakture, steklenic, šip, posode ter žarnic; za delavce zelo trpežne obleke. Cene jako znižane. Fr. Prencis.

Radi družinskih razmer je na prodaj malo posestvo v Kobaridu, ki obstoji iz stanovanjske hiše št. 112. V hiši je kuhinja, klet, štiri sobe ter hlev za živino, vse v dobrem stanju. K hiši spada novo gospodarske poslopje primerno za kakega obrtnika. Dalje 2 orala in 200 m² njiv in travnika: vse na ravnam in blizu trga ter 2 hektara 78 m² gozda, ki je pa z malo izjemno les le za kurjavo. Kdor bi želel kupiti, naj se zgleda pri lastniku Francu Šlunderju istotam. Ako bi se poprej ne prodalo se proda na prostovoljni dražbi dne 5. februarja 1928 ob 2. uri popoldne, na licu mesta.

Pozor! Velika zaloga mrtvaških oprem; I., II. in III. razred 25% cene kot povsod drugod. J. Saksida, trgovec z mrt. predmeti, Dornberg št. 3.

Lloyd Sabaud.

Prihodnje vožnje:

v Severno Ameriko:

»Conte Grande« 17. 2. 1928.

»Conte Rosso« 28. 2. 1928.

Iz Genove v Njujork v 9. dneh;

v Južno Ameriko:

»Principe di Udine« 14. 2. 1928.

»Conte Verde« 16. 2. 1928.

»Conte Biancamano« 7. 3. 1928.

Iz Genove v Buenos Ayres v 13½ dneh.

v Avstralijo:

»Tomaso di Savoia« 14. 2. 1928.

Informacije daje in sprejema prednaročila na vozne listke zastopnik

F. Rosich, Gorica,
Via Contavalle št. 4.

Kupim nekaj vagonov užitnega krompirja in prosim, da mi javite ponudbe z zadnjimi cenami.

I. SISSLE, Berlin-Halensee,
TELEFON PFALZBURG 5365.

Plačam najvišje cene za naravne kože vseh divjih živali všteti krte; strojenje in izdelovanje; prodaja pasti,
WINDSPACH, Via Carducci 6, GORICA

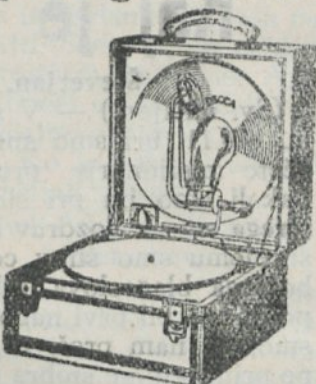
Mlekar z večletno prakso ter dobrimi spričevali išče samostojno službo takoj ali po dogovoru. Naslov pove uprava »Gor. Straže«.

IVAN KACIN - Gorica
Piazza Tomaseo 29.

Domača tovarna orgel, harmonijev, glasovirjev. Popravlja, uglašuje in izposojuje; glasovirje prodaja na obroke. Garancija cerkvenih orgel 10-letna. Tvrda je postavila v 2 letih 20 orgel. — Zahtevajte cenik!

Prenosljivi gramafoni

v obliki kovčka ali pa za sobe, Decca z veliko zalogo plošč z modernimi slovenskimi pesmimi. Pritikline za gramafone, vzmet (peresa) in popravila v knjigarni WOKULAT Gorica Corso, Tel. 347

ACQUA DELL'ALABARDA

proti izpadanju las.

Vsebuje kinin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prehladu in za ojačenje korenin. Steklenica po 6 lir — se dobiva v lekarni Castellonovich, lastnik F. Bollafio, Trst, Via Giuliani 42. — V Gorici, Via Carducci 9 pri Fiegel.

Zavod Dr. BONCINA-FINETTI

TRST, Via Fabio Filzi 23, V. n. Tel. 48-03

Zagotovljeno 3-dnevno zdravljenje

„ŠIJATIKE“

(Trganje v kolk)

Zdravljenje živčnega trganja v laktih in v bokih. — Sprejema od 10-12 in od 15-17.

PLJUČNE BOLEZNI

Dott. Cerretti

Radiološki kabinet je odprt:

v Vidmu: Via del Sale 15 (vse dni)

v Gorici: Via Barzellini 3 (ob sredah in petkih ob pop. urah).

Zdravnik

za zobe in usta

Dr. LOJZ KRAIGHER

sprejema

V GORICI

Piazza della Vittoria št. 20